

<p>Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Ministerstwo Zdrowia</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu w MRPiPS</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu</p> <p>Małgorzata Kurowska, Departament Prawa Pracy, tel. 22 66 11 746, e-mail: malgorzata.kurowska@mrpips.gov.pl Barbara Stasiak, Departament Prawa Pracy, tel. 22 66 11 655, e-mail: barbara.stasiak@mrpips.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 1 marca 2017 r.</p> <p>Źródło: – ustawa z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1053), – rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 1996 r. w sprawie wykazu prac szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet (Dz. U. poz. 545, z 2002 r. poz. 1092 oraz z 2015 r. poz. 1737), – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 marca 2000 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych (Dz. U. poz. 313 i poz. 930 oraz z 2009 r. poz. 462), – Konwencja MOP Nr 127 dotycząca ciężaru maksymalnego ładunków dozwolonego przy przenoszeniu przez jednego pracownika, przyjęta w Genewie dnia 28 czerwca 1967 r. (Dz. U. z 1973 r. poz. 142), – projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wykazu prac uciążliwych, niebezpiecznych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet w ciąży lub karmiących dziecko piersią.</p> <p>Poz. w wykazie prac legislacyjnych: 42</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Zmiana rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych jest konieczna w związku ze zmianą art. 176 Kodeksu pracy, w tym nowym upoważnieniem umożliwiającym określenie wykazu prac uciążliwych, niebezpiecznych lub szkodliwych dla zdrowia, których nie będą mogły wykonywać jedynie kobiety w ciąży i kobiety karmiące dziecko piersią. Dotychczasowe rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 1996 r. w sprawie wykazu prac szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet (Dz. U. poz. 545, z 2002 r. poz. 1092 oraz z 2015 r. poz. 1737), wydane na podstawie obecnego art. 176 KP, zawiera również ograniczenia dla kobiet nie będących w ciąży lub w okresie karmienia piersią, dotyczące m.in. prac związanych z wysiłkiem fizycznym i transportem ciężarów. W tej sytuacji stało się konieczne przygotowanie projektu rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych, w celu określenia dla kobiet nie będących w ciąży lub w okresie karmienia piersią dopuszczalnych norm dotyczących znacznego wysiłku fizycznego.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Nie jest możliwe rozwiązanie problemu poprzez działania pozalegislacyjne.

W przygotowanym projekcie rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych proponuje się rozszerzenie obowiązującego rozporządzenia o przepisy określające normy dopuszczalnego obciążenia fizycznego, w tym związane z podnoszeniem i przenoszeniem przedmiotów – dla kobiet nie będących w ciąży lub w okresie karmienia dziecka piersią. Dotychczas normy dla kobiet są określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 1996 r. w sprawie wykazu prac szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet. Proponuje się przeniesienie z tego rozporządzenia norm dla kobiet nie będących w ciąży lub w okresie karmienia dziecka piersią - do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych. Normy te uzupełniono o dopuszczalne obciążenia przy określonych czynnościach, które w zmienianym rozporządzeniu zostały ustalone dla mężczyzn, a nie były dotychczas ustalone dla kobiet. W niektórych przypadkach zmodyfikowano także normy dla mężczyzn w celu ujednoczenia zasad bezpieczeństwa obowiązujących wszystkich pracowników.

Zmiana rozporządzenia powinna wpłynąć na zapewnienie właściwej ochrony zdrowia kobiet zatrudnianych przy pracach związanych ze znacznym wysiłkiem fizycznym.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Z art. 7 Konwencji MOP Nr 127 dotyczącej ciężaru maksymalnego ładunków, dozwolonego do przenoszenia przez jednego

pracownika wynika, że zatrudnianie kobiet przy ręcznym transporcie ładunków, innych niż lekkie, powinno być ograniczone, a w razie zatrudniania kobiet przy ręcznym transporcie ładunków – maksymalny ciężar tych ładunków będzie musiał być znacznie mniejszy od tego, jaki jest dozwolony dla mężczyzn. Polska jest związana postanowieniami tej Konwencji, podobnie jak wiele innych państw, jak np. Francja, Węgry, Włochy, Portugalia, Hiszpania.

Problematyka przenoszenia ciężarów przez kobiety w państwach członkowskich UE jest rozwiązywana różnie.

Niektóre państwa normy dźwigania ciężarów określają w przepisach prawa. Dla przykładu:

– Francja – Art. R-4541-9 Kodeksu pracy stanowi, że kobiety nie mogą podnosić ciężarów powyżej 25 kg (mężczyźni powyżej 55 kg). Natomiast Art. D-4152-12 stanowi, że kobietom w ciąży zabroniony jest transport ciężarów, bez względu na wagę, za pomocą wózków jezdniowych.

– Luksemburg – obowiązują wytyczne z 1990 r., zgodne z którymi maksymalny ciężar przenoszony przez kobiety nie powinien przekraczać 15 kg, jeśli praca ta jest wykonywana sporadycznie i 10 kg, jeśli praca ta jest wykonywana często (odpowiednio dla mężczyzn 55 i 30 kg, a dla mężczyzn powyżej 45 roku życia 45 i 25 kg).

– Hiszpania – Narodowy Instytut Bezpieczeństwa i Higieny Pracy, na mocy art. 5 dekrety królewskiego 39/1997 z 17 stycznia 1997 r., przygotował zalecenia, w myśl których maksymalny ciężar przenoszony przez kobiety nie może przekraczać 15 kg (dla mężczyzn 25 kg, w wyjątkowych przypadkach 40 kg).

W Szwecji regulacje prawne dotyczą wszystkich aspektów obciążenia fizycznego pracą, a zakres i sposoby wdrożenia zawarte są w poradnikach.

Natomiast w Belgii nie ma specyficznych przepisów dotyczących kobiet. W myśl dekrety królewskiego z 12 sierpnia 1993 r. dotyczącego ręcznego przemieszczania ciężarów, warunkiem zatrudnienia jest dopuszczenie przez lekarza medycyny pracy do pracy przy przemieszczaniu ciężarów.

W Wielkiej Brytanii i Irlandii prawo nie określa maksymalnych ciężarów, jakie mogą być przemieszczane na stanowisku pracy. Istnieje jednak obowiązek sporządzenia dla każdego takiego stanowiska oceny ryzyka, do której istnieją szczegółowe wytyczne.

Projekt nie narusza przepisów dyrektywy 2006/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wprowadzenia w życie zasady równości szans oraz równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zatrudnienia i pracy (wersja preredagowana).

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
pracodawcy	3 843 588	Informacje i opracowania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego – 2014 r.	Projektowane przepisy nie powinny wpłynąć bezpośrednio na zmianę zakresu i stopnia oddziaływania na pracodawców, jak i na pracowników, norm dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych.
pracownicy ogółem, w tym kobiety	10.339.799 (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy – stan w dniu 31.12.2014 r.) 5.121.503	„Pracujący w gospodarce narodowej w 2014 r.” – GUS	j.w.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projektowane rozporządzenie było przedmiotem konsultacji społecznych w trybie przepisów ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. 1240), ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1881) oraz ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2015 r. poz. 2029) z następującymi organizacjami: Radą Dialogu Społecznego, NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych, Forum Związków Zawodowych, Związkiem Pracodawców Business Centre Club, Pracodawcami Rzeczypospolitej Polskiej, Konfederacją Lewiatan, Związkiem Rzemiosła Polskiego.

Ponadto, projekt był przedmiotem konsultacji publicznych z następującymi organizacjami: Krajowa Izba Gospodarcza, Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”, Fundacja Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Stowarzyszenie Ochrony Pracy, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Służby BHP.

W procesie opiniowania i konsultacji, uwagi do projektu rozporządzenia zgłosili: NSZZ „Solidarność”, Konfederacja Lewiatan, Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej oraz Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Służby BHP.

Większość zgłoszonych uwag została uwzględniona w projekcie rozporządzenia – szczegółowe zestawienie uwag i komentarzy MRPiPS zamieszczono w „Tabeli uwag”.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]
-------------------------	---

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projekt rozporządzenia nie spowoduje skutków dla sektora finansów publicznych i jednostek samorządu terytorialnego.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								
	(dodaj/usuń)								
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								
	(dodaj/usuń)								
Niemierzalne	(dodaj/usuń)								
	(dodaj/usuń)								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz: Projekt nie wprowadza dodatkowych obciążeń regulacyjnych.

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane regulacje nie będą miały wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☒ zdrowie
--	--	--

Omówienie wpływu	Projektowane rozporządzenie zawierające dopuszczalne normy obciążenia fizycznego kobiet, w tym normy dotyczące ręcznego przemieszczania ciężarów, powinno wpłynąć na zapewnienie odpowiedniej ochrony zdrowia kobiet zatrudnionych przy pracach związanych ze znacznym wysiłkiem fizycznym. Przepisy te będą chroniły wszystkie kobiety ze względu na odmienną budowę organizmu kobiety i mniejszą wydolność fizyczną. Dopuszczalne obciążenie fizyczne i normy dotyczące przenoszenia ciężarów, tak jak obecnie, będą dla kobiet odpowiednio mniejsze niż dla mężczyzn.
------------------	--

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przewiduje się wejście w życie projektowanego rozporządzenia z dniem 1 maja 2017 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie przewiduje się ewaluacji efektów projektu.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

--